

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobců **a) O. M., b) A. M., c) M. M.**, žalobci b), c) zast. zákonnou zástupkyní a), zast. Mgr. Jiřím Douskem, advokátem se sídlem 8. března 13/21, Liberec V - Kristiánov, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 1. 2016, č. j. OAM-399/ZA-ZA14-K07-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobců a) – c) proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 29. 6. 2016, č. j. 58 Az 5/2016 – 43,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobci (dále jen „stěžovatelé“) se kasační stížností domáhají zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci, kterým byla zamítnuta jejich žaloba proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl o jejich žádosti o udělení mezinárodní ochrany tak, že se jim mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

[2] V průběhu správního řízení vyšlo najevo, že důvodem, pro který stěžovatelé požádali o mezinárodní ochranu, je obava z vojenského konfliktu na Ukrajině a povolání manžela stěžovatelky a) a otce nezletilých stěžovatelů do armády. Účast na ozbrojeném konfliktu není v souladu s jejich přesvědčením a za nenastoupení vojenské služby by otec mohl být postihnut. Rodina by byla rozdělena a bez příjmů otce by zůstala bez prostředků. V České republice dlouhodobě žije babička [matka stěžovatelky a)], otec by zde mohl pracovat a děti chodit do mateřské školy.

[3] V žalobě namítali, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav týkající se bezpečnostní situace na Ukrajině a navrhli k ní důkazy internetovými články. Doplňili, že ekonomická situace na Ukrajině je tíživá, otec navíc před odjezdem ukončil pracovní poměr a je bez zaměstnání. Kdyby se vrátili na Ukrajinu, zůstali by bez příjmů. Nově uvedli, že stěžovatel c) má v březnu roku 2016 podstoupit operaci, a při ústním jednání dne 29. 6. 2016 k tomu navrhli důkazy

zprávami z nemocnice. Při jednání dále navrhli důkaz výsledkem babičky, potvrzením o zajištění ubytování a rozhodnutím o přijetí stěžovatelky b) k předškolnímu vzdělávání.

[4] Krajský soud přisvědčil žalovanému. Obava z odvodu otce, rozdělení rodiny a ekonomických potíží je sice pochopitelná, není však slučitelná s taxativně vymezenými důvody k udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Stěžovatelé neuvedli ani skutečnosti, které by bylo možno hodnotit jako okolnosti hodné zvláštního zřetele ve smyslu § 14 téhož zákona, který upravuje udělení humanitárního azylu. Žalovaný je navíc v této otázce nadán správním uvážením a soudu nepřisluší jeho úvahu nahrazovat. Žalovaný se rovněž podrobně zabýval skutečnostmi relevantními z pohledu doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Správně uzavřel, že uvedené důvody nemohou představovat nelidské či ponižující zacházení a konflikt na Ukrajině není totální, stěžovatelům proto nehrozí nebezpečí vážné újmy ve smyslu citovaného ustanovení.

[5] Z navržených důkazů provedl důkaz internetovými články, neshledal však, že by informace v nich obsažené byly v rozporu se zjištěným skutkovým stavem. Důkaz výsledkem babičky, listinou prokazující zajištění ubytování a rozhodnutím o přijetí stěžovatelky b) k předškolnímu vzdělávání neprovedl pro nadbytečnost – nevypovídaly o azylově relevantních skutečnostech. Rovněž neprovedl důkaz zprávami z nemocnice vypovídajícími o zdravotním stavu stěžovatele c), neboť se týkají nové skutečnosti neuplatněné ve správním řízení.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného

[6] Stěžovatelé se domnívají, že jejich kasační stížnost je přijatelná, neboť je třeba vyslovit právní názor k určitému typu otázek (výklad § 14 zákona o azylu ve vztahu k ohrožení rodinného příslušníka válečným konfliktem) a krajský soud se dopustil pochybení výrazné intenzity, které mohlo mít vliv na posouzení jejich věci.

[7] Namítají, že rozhodnutí žalovaného bylo postaveno na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu.

[8] Dále se domnívají, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný, neboť je založený na nesprávném právním posouzení, krajský soud se dostatečně nevypořádal s jejich argumenty a opomenul některé důkazy, které byly podstatné pro možné udělení humanitárního azylu. Konkrétně uvádí, že výslech babičky mohl vnést do případu nové informace týkající se situace na Ukrajině, neboť tam pravidelně jezdí a má velmi dobrý přehled o tamním dění. Další navržené důkazy měly prokázat integraci rodiny v České republice.

[9] Po věcné stránce nesouhlasí s hodnocením situace na Ukrajině. Odvedení otce do války by pocíťovali jako vlastní újmu a nebyli by schopni se o sebe postarat.

[10] Navrhli, aby Nejvyšší správní soud zrušil jak napadený rozsudek, tak rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[11] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti zdůraznil, že stěžovatelé brojí pouze proti tomu, že jim nebyl udělen humanitární azyl. Upozornil, že tato problematika je judikatorně komplexně vyřešena a její hlavní závěry shrnul.

[12] Navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl, případně zamítl.

pokračování

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[13] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobami k tomu oprávněnými, směřuje proti rozhodnutí, proti kterému je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatelé jsou zastoupeni advokátem.

[14] Ve věcech mezinárodní ochrany se soud v souladu s § 104a s. ř. s. zabývá otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, odmítne ji jako nepřijatelnou. Pro vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, v němž neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“ vyložil.

[15] V projednávané věci přesah vlastních zájmů stěžovatelů neshledal. Otázka humanitárního azylu, do které kasační stížnost směřuje, byla již komplexně judikována. Vytýkaného pochybení s potenciálním dopadem do hmotněprávního postavení stěžovatelů, spočívajícího v opomenutí některých důkazů, se krajský soud nedopustil.

[16] Nejprve se zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku. Vlastní přezkum rozhodnutí krajského soudu je totiž možný pouze za předpokladu, že splňuje kritéria přezkoumatelnosti, tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je natolik závažnou vadou, že k ní soud přihlíží i bez námítky, z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[17] Veškerá výše uvedená kritéria napadený rozsudek splňuje. Krajský soud se velmi pečlivě zabýval všemi žalobními námitkami. Jedná se o srozumitelné rozhodnutí opřené o vyčerpávající odůvodnění, ze kterého je zcela zřejmé, proč soud rozhodl, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

[18] Stěžovatelé se mýlí, uvádí-li, že nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí způsobilo nesprávné právní posouzení. Případné nesprávné právní posouzení se týká věcné roviny sporu a nemůže mít za následek nepřezkoumatelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[19] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil názoru, že krajský soud opomenul některé z navržených důkazů. V napadeném rozsudku se ke všem jednotlivě vyjádřil a Nejvyšší správní soud v jeho postupu neshledal pochybení. Stěžovatelé v kasační stížnosti konkrétně zpochybňují pouze důvody k neprovedení výslechu babičky, jejich námitky však nejsou opodstatněné. Krajský soud v napadeném rozsudku vysvětlil, že informace o zemi původu stěžovatelů, které shromáždil žalovaný, jsou dostatečné (jejich výčet je na str. 2 odst. 3 napadeného rozsudku) a není tedy zřejmé, co nového by výslech babičky, která na rozdíl od stěžovatelů dlouhodobě žije v České republice, mohl v této otázce přinést.

[20] Následně přistoupil k meritornímu posouzení. Jak již bylo uvedeno, stěžovatelé v kasační stížnosti brojí především proti neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu.

[21] Na úvod je vhodné poznamenat, že podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu je na uvážení správního orgánu, zda humanitární azyl udělit, či nikoli; míra volnosti uvážení správního orgánu je limitována pouze zákazem libovůle. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž

skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (srovnej např. rozsudek ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 – 48, rozsudek ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. 2 Azs 8/2004 – 55, a mnohé další).

[22] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že krajský soud napadené rozhodnutí přezkoumal řádně a v přiměřeném rozsahu, a shodně jako on konstatuje, že žalovaný se problematikou udělení humanitárního azylu zabýval a své závěry dostatečně zdůvodnil.

[23] Stěžovatelé v řízení před správními orgány uvedli, že se obávají odvodu otce do armády, případně jeho postihu za nenastoupení vojenské služby, jelikož by vedlo k rozdělení rodiny a jejímu ekonomickému strádání.

[24] Soud k tomu předně poznamenává, že žalovaný otcí rozhodnutím ze dne 25. 1. 2016, č. j. OAM-401/ZA-ZA14-K07-2015, žádnou z forem mezinárodní ochrany neudělil, jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného byla zamítnuta rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 29. 6. 2016, č. j. 58 Az 6/2016 – 42, a následná kasační stížnost odmítnuta usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 9. 2016, č. j. 9 Azs 194/2016 – 46. Jeho obava z odvodu do armády, respektive případného postihu z nenastoupení vojenské služby a související skutečnosti nebyly shledány relevantní.

[25] K udělení humanitárního azylu z rodinných důvodů se Nejvyšší správní soud již mnohokrát vyjádřil. Uvedl, že snaha o společné soužití s partnerem, případně s nezletilým dítětem, jsou zcela jistě důvody pochopitelné, avšak nikoliv natolik závažné a naléhavé, aby bez přistoupení dalších okolností mohly být vnímány jako výjimečné, tedy zvláštního zřetele hodné ve smyslu § 14 zákona o azylu (srovnej např. rozsudek ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004 - 69, rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 47/2004 - 60, či rozsudek ze dne 22. 1. 2004, č. j. 4 Azs 47/2003 - 52). O trvalých rodinných vazbách na území České republiky, jak správně zdůraznil krajský soud, nelze hovořit, protože stěžovatelé i otec přicestovali do země teprve v únoru 2015.

[26] Stejně tak Nejvyšší správní soud ve své judikatuře konstantně opakuje, že důvodem k udělení některé z forem mezinárodní ochrany nemohou být ekonomické potíže v zemi původu, případně snaha o legalizaci pobytu (srovnej např. rozsudky ze dne 18. 11. 2004, č. j. 7 Azs 117/2004 – 55, ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004 - 44, publ. pod č. 397/2004 Sb. NSS, nebo ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004 - 69).

[27] Konečně dodává, že k bezpečnostní situaci na Ukrajině se vyjádřil např. v usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 – 17, kde konstatoval, že „[n]a Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“ Odkázat lze také na další rozhodnutí, např. na usnesení ze dne 31. 3. 2015, č. j. 4 Azs 15/2015 – 28, ze dne 30. 4. 2015, č. j. 9 Azs 13/2015 – 69, či ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 – 31.

[28] Pro úplnost také ověřil, že skutkový stav byl náležitě zjištěn a odpovídá spisovému materiálu. Stěžovatelé ostatně ani neuvedli, které konkrétní skutkové okolnosti byly opomenuty.

pokračování

IV. Závěr a náklady řízení

[29] Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal žádného důvodu pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelů, a proto ji ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. shledal nepřijatelnou a odmítl ji.

[30] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. září 2016

JUDr. Radan Malík
předseda senátu